

ACTIVITEITENPLAN VLEERMUIZEN

TURKOOISLAAN 131 | LEIDEN

ADVISEUR Ir. S. JANSEN | 25-01-2021 | VERSIE 1.0

Jansen&Jansen
groenadviesbureau

ACTIVITEITENPLAN I LEIDEN

Adviseur:

Ir. S. Jansen

06 - 26 955 898

info@groenadviseurs.nl

Opdrachtgever:

Stichting Portaal

Jansen&Jansen
groenadviesbureau

Jansen&Jansen Groenadviesbureau

Velddijk 7a, Holten

www.groenadviseurs.nl

Versie:

1.0

Datum:

25 januari 2021

INHOUDSOPGAVE

1	INLEIDING	04
2	INGREEP EN PLANNING	05
3	ONDERZOEKSRESULTATEN	08
4	OVERTREDING VERBODSBEPALINGEN & WETTELIJK BELANG	11
5	MAATREGELEN	12
6	ALTERNATIEVENAFWEGING	14
7	GUNSTIGE STAAT VAN INSTANDHOUDING	15

BIJLAGE 1 - UITSNEDE HANDBOEK FAUNAPROJECTEN

1 INLEIDING

1.1 AANLEIDING

Een opdrachtgever is voornemens om een oud schoolgebouw, gelegen aan de Turkooislaan 131 in Leiden te slopen en om op de vrijgekomen locatie een nieuw appartementencomplex te ontwikkelen. In verband met de werkzaamheden, heeft Jansen & Jansen Groenadviesbureau een quickscan en een vervolgonderzoek naar huismussen, gierzwaluwen en vleermuizen uitgevoerd. Uit het vervolgonderzoek komt naar voren dat er drie jaarrond beschermde zomerverblijfplaatsen en een jaarrond beschermde kraamverblijfplaats van de gewone dwergvleermuis in de te slopen bebouwing aanwezig zijn. Deze jaarrond beschermde verblijfplaatsen mogen alleen worden verwijderd met een ontheffing van omgevingsdienst Haaglanden. In dit activiteitenplan zijn alle zaken opgesomd die nodig zijn bij het aanvragen van de benodigde ontheffing.

2.1 DOEL

Het doel van dit activiteitenplan is om een ontheffing aan te vragen voor het verstoren en vernielen van jaarrond beschermde verblijfplaatsen van:

- Gewone dwergvleermuizen.

Een ontheffing wordt aangevraagd voor overtreding van de volgende verbodsbepalingen:

- **Art 3.5 lid 2:** Het is verboden dieren opzettelijk te verstoren.
- **Art 3.5 lid 4:** Het is verboden de voortplantingsplaatsen of rustplaatsen van dieren te beschadigen of te vernielen.

2 INGREEP EN PLANNING

2.1 HET PLANGEBIED

Het plangebied is gelegen op een kruispunt van verschillende stedelijke groenstructuren. De belangrijkste hiervan loopt langs de Agaatlaan. De directe omgeving van het plangebied bestaat uit vrij staande hogere gebouwen die in een parkachtige omgeving staan. Zuidelijk en oostelijk van het plangebied liggen woonwijken met een tamelijk hoge stedelijke dichtheid. Het plangebied zelf bestaat uit een schoolgebouw dat is opgebouwd uit twee gebouwdelen. Rond het schoolgebouw ligt een schooltuin, opgebouwd uit gazon (grootste deel van het oppervlak), verharding, laag struikgewas een haag en enkele bomen, waaronder enkele hoge Italiaanse populieren. Zie figuur 1 voor een kaart van het plangebied en het vervolgonderzoek voor een foto overzicht van het plangebied.

Binnen het plangebied zijn de volgende ecotopen/onderdelen aanwezig:

- Gebouw 1: 1-2 bouwlagen, pannendak met dakbeschot, baksteen muren met spouwmuur (toegankelijk), gevelbekleding uit staalplaten, gebouw staat leeg (niet vervallen);
- Gebouw 2: Bakstenengebouw, 4 bouwlagen, gebouw is vrij gesloten, weinig details, geen zichtbare opening naar een spouwmuur, plat dak bekleedt met dakleer, gebouw staat leeg (niet vervallen);
- Omliggende terrein: Schooltuin, hoofdzakelijk gazon, verharding, lage en halfhoge struiken, een lage haag, verschillende (lage) bomen en een groepje hoge Italiaanse populieren.

Figuur 1: Kaart met een overzicht van het plangebied (bron basiskaart: maps.google.nl).

2.2 PLANNEN

De voorgenomen plannen bestaan uit het slopen van het schoolgebouw gelegen aan de Turkooislaan 131 in Leiden. Op de vrijgekomen locatie zal een nieuw appartementencomplex worden gerealiseerd met ruim 130 appartementen. Met de realisatie van het appartementencomplex zal ook de volledige terreininrichting veranderen. Zie voor een eerste schets van de toekomstige inrichting de onderstaand figuur.

Impressie van het plangebied in de toekomstige situatie.

2.3 PLANNING

De planning van de voorgenomen ingrepen is afgestemd op de minst kwetsbare periode van de aanwezige beschermde soorten.

	Duur (dagen)	Start	Eind
Aanbrengen tijdelijke verblijfplaatsen			Voor 30-02-'21
Looptijd ontheffingsaanvraag	20 weken	01-02-'21	01-07-'21
Ongeschikt maken verblijfplaats		01-09-'21	10-09-'21
Sloop extern*		15-09-'21	01-01-2022
Nieuwbouw		01-06-'22	01-06-2024
Aanbrengen permanente verblijfplaatsen			Tijdens werkzaamheden

3 ONDERZOEKSRESULTATEN

3.1 ONDERZOEKSOPZET

Voor het onderzoek naar vleermuizen is zoveel mogelijk gewerkt conform de richtlijnen van het Vleermuizenprotocol 2017. Voor de veldonderzoeken is gebruik gemaakt van een batdetector en van een warmtebeeldcamera. Tijdens de onderzoeken die werden uitgevoerd in de ochtend/nacht werd er wandelend geïnventariseerd (dynamisch), waarbij rond het plangebied werd gelopen. Tijdens de avond onderzoeken (het uitvliegen) werd er hoofdzakelijk van 1 strategisch gekozen positie geïnventariseerd (statisch).

Datum	Tijdstip	Type onderzoek	Onderzoeker	Weersomstandigheden
03-08-2019	00:00-02:00	Winterverblijfplaatsen	H Jansen	15 C, bewolkt, geen regen, 2 bft
08-09-2019	00:00-02:00	Winterverblijfplaatsen, paarverblijfplaatsen	H Jansen S Jansen	12 C, helder, geen regen, 2 bft
30-09-2019	19:20-22:20	Paarverblijfplaatsen/zomer verblijfplaatsen	R Kamperman S Jansen	13 C, bewolkt, geen regen, 3 bft
18-05-2020	03:40-05:40	Kraamverblijfplaatsen/zomerverblijfplaatsen	H Jansen	10 C, helder, geen regen, 2 bft
18-05-2020	21:30-23:30	Kraamverblijfplaatsen/zomerverblijfplaatsen	R Kamperman S Jansen	18 C, helder, geen regen, 2 bft
18-06-2020	22:00-24:00	Kraamverblijfplaatsen/zomerverblijfplaatsen	R Kamperman S Jansen	17 C, bewolkt, geen regen, 2 bft

3.2 RESULTATEN VAN HET ONDERZOEK NAAR VLEERMUIZEN

Waarnemingen

Tijdens de veldonderzoeken werden vrijwel alleen gewone dwergvleermuizen waargenomen. Af en toe werd een passeerden ruige dwergvleermuis gehoord. Voor de waargenomen gewone dwergvleermuizen maakt het plangebied onderdeel uit van het vaste leefgebied.

Gewone dwergvleermuis

De volgende waarnemingen werden gedaan:

- Er zijn drie zomerverblijfplaatsen van de gewone dwergvleermuis vastgesteld in gebouw 1. De verblijfplaatsen zijn toegankelijk via overstekende kantpannen. Vleermuizen gebruiken de ruimte in het dak en de daaraan gekoppelde ruimte in de spouwmuur als verblijfplaats. Voor de locaties van de verblijfplaatsen zie figuur 3.1 voor foto's van de verblijfplaatsen zie figuur 3.2 en 3.3;
- Er is een kraamverblijfplaats vastgesteld op de noordwestgevel van gebouw twee. De kraamverblijfplaats wordt gebruikt door 30-40 dieren. De vleermuizen maken gebruik van de spouwruijnte van het gebouw. De exacte positie van de toegang tot de verblijfplaats kon tijdens de veldonderzoeken niet precies worden vastgesteld door de slechte bereikbaarheid van de plek (water) en de aanwezigheid van opgaande bomen voor de verblijfplaats. Zie figuur 3.1 voor de positie van de verblijfplaats en figuur 3.4 voor een globale foto van de verblijfplaats;
- Er werden geen waarnemingen gedaan die er op duiden dat de verblijfplaatsen ook een paar functie hebben;
- Er zijn geen waarnemingen gedaan die er op duiden dat de bebouwing gebruikt wordt als massa winterverblijfplaats

Gebruik van het plangebied

Het plangebied en de omgeving van het plangebied wordt op de volgende wijze gebruikt door de aanwezige gewone dwergvleermuizen, zie ook figuur 3.1:

- De gebouwen functioneren als verblijfplaats. Vleermuizen gebruiken de twee objecten regelmatig (als zomerverblijfplaats en kraamverblijfplaats);
- De aanliggende watergang (noordelijk) en de daaraan grenzende bomen hebben een belangrijke functie als foerageergebied en als vliegroute. Ook de tuin van het plangebied heeft een beperkte functie als foerageergebied;
- Via de grotere groene structuur waar de watergang noordelijk van het plangebied onderdeel van uitmaakt hebben de vleermuizen die verblijfplaatsen hebben in het plangebied een uitgebreid foerageergebied tot hun beschikking. De vleermuizen kunnen onder meer foerageren rond de sportvelden van FC Rijnland en het Kweeklust park.

Figuur 3.1: Functie van het plangebied voor gewone dwergvleermuizen
(bron basiskaart: maps.google.nl).

Figuur 3.2: Verblijfplaats zuidoostgevel, gebouw 1.

Figuur 3.3: Twee verblijfplaatsen zuidwestgevel, gebouw 2 (deels achter de boom).

Figuur 3.4: Globale positie kraamverblijfplaats gebouw 2.

4 OVERTREDING VERBODSBEPALINGEN & WETTELIJK BELANG

4.1 OVERTREDING VERBODSBEPALINGEN HABITATRICHTLIJNSOORTEN

4.1.1 Gewone dwergvleermuis

Door de geplande werkzaamheden zullen drie zomerverblijfplaatsen en een kleine kraamverblijfplaats van de gewone dwergvleermuis verdwijnen.

Er is hiermee sprake van overtreding van de volgende verbodsbepalingen:

- *Art 3.5 lid 2 Het is verboden dieren opzettelijk te verstoren.*
- *Art 3.5 lid 4: Het is verboden de voortplantingsplaatsen of rustplaatsen van dieren te beschadigen of te vernielen.*

4.2.2 Wettelijk belang Habitatrichtlijnsoorten

Ontheffing wordt aangevraagd op basis van het volgende wettelijk belang:

- *"In het belang van de volksgezondheid, de openbare veiligheid of andere dwingende redenen van groot openbaar belang, met inbegrip van redenen van sociale of economische aard en met inbegrip van voor het milieu wezenlijke gunstige effecten."*

Toelichting:

De realisatie van woningbouw op het terrein betreft een 'dwingende reden van groot openbaar belang, met inbegrip van redenen van sociale of economische aard'. De voorgenomen ontwikkeling past binnen de woonvisie van de gemeente Leiden. Uit de Uitvoeringsagenda Wonen Leiden 2020-2023 komt naar voren dat er een grote schaarste is aan wooneenheden binnen de gemeente grenzen. De gemeente Leiden zet daarom groot in op nieuwbouw. Hierbij wordt vooral gekeken naar de herontwikkeling van binnenstedelijke terreinen. Om zoveel mogelijk nieuwe wooneenheden binnen de beperkt beschikbare ruimte te kunnen realiseren wordt hierbij ook vaak gekeken naar hoogbouw. In 2019 is door de gemeente raad van Leiden een nota van Uitgangspunten opgesteld voor de ontwikkeling van het plangebied. In deze nota is vastgesteld dat hoogbouw de gewenste oplossing is voor het plangebied. Het behoudt van de huidige bebouwing is niet te verenigen met het gewenste woningbouwprogramma (hoogbouw). Vanuit bouwtechnisch oogpunt is de sloop van de huidige bebouwing de enige optie.

Samengevat: De voorgenomen ontwikkeling is in het kader van het belang: 'dwingende reden van groot openbaar belang, met inbegrip van redenen van sociale of economische aard', omdat de ontwikkeling helpt het woningtekort in de gemeente Leiden terug te dringen. Dit gebeurt op een voor beschermde soorten zo gunstig mogelijke manier omdat de woningen worden gerealiseerd op een inbreidingslocatie (in de vorm van hoogbouw). Als buiten de bebouwde kom het zelfde woningbouwprogramma gerealiseerd zou worden (in de vorm van laagbouw), zou dit een veel grotere impact hebben op het landschap/natuurwaarden.

5 MAATREGELEN

Door het uitvoeren van de voorgenomen ingreep zullen drie zomerverblijfplaatsen van de gewone dwergvleermuis en een kleine kraamverblijfplaats van de gewone dwergvleermuis verloren gaan. De werkzaamheden met betrekking tot de verblijfplaatsen worden uitgevoerd vanaf september 2021 (zie planning p.7), dit is in een minder kwetsbare periode voor de gewone dwergvleermuis.

5.1 TIJDELIJKE VERBLIJFPLAATSEN

Vleermuizen:

Er wordt gebruik gemaakt van tijdelijke verblijfplaatsen. Voor de verloren gaande drie zomerverblijfplaatsen worden 12 kleine vleermuiskasten van het type VMT1 (Faunaprojecten) aangebracht. Voor de verdwijnende kraamverblijfplaats worden 4 kraamkasten van het type VMT3 (Faunaprojecten) geplaatst. De kasten worden verdeeld over de twee appartementencomplexen zuidelijk van het plangebied (zie onderstaande kaart). De kasten dienen zoveel mogelijk verspreid over de gebouwen worden aangebracht, waarbij de kasten net onder de dakrand worden geplaatst. De kasten dienen voor 1 maart te worden aangebracht. De kasten moeten blijven hangen tot minimaal 1 jaar na afronden van de werkzaamheden. De verblijfplaatsen moeten worden verwijderd in de periode van 1 oktober tot 1 februari (mits geen vleermuizen aanwezig zijn).

5.2 MAATREGELEN VOORAFGAAND AAN DE RENOVATIEWERKZAAMHEDEN

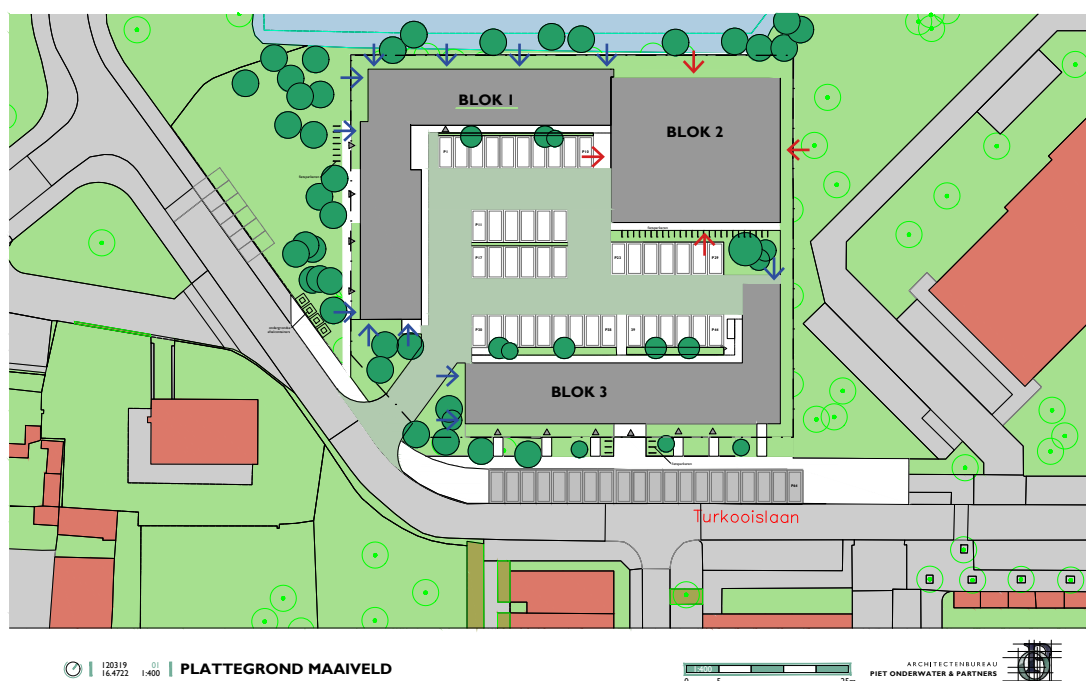
Vleermuizen:

Voorafgaand aan de werkzaamheden worden alle (potentiële) verblijfplaatsen ongeschikt gemaakt doormiddel van exclusion flaps in combinatie door afsluiting met behulp van vulschuim/weringsborstels. Het ongeschikt maken/buitsluiten van vleermuizen dient te gebeuren in de minst kwetsbare periode voor vleermuizen. Dit is de periode van 1 september - 1 november de beste periode (kennisdocument gewone dwergvleermuis, BIJ12). Het is essentieel dat de temperatuur in de nacht na het ongeschikt maken, hoger is dan 10 graden Celsius. De ontmoediging dient te worden begeleidt of te worden uitgevoerd door een deskundige op het gebied van vleermuizen. Wat betreft ontmoedigingstechnieken dienen de standaarden zoals vastgelegd in het handboek van Faunaprojecten te worden gehanteerd. Zie voor een uitsnede van het handboek de bijlage.

5.3 PERMANENTE VERBLIJFPLAATSEN

Vleermuizen:

Ter compensatie van de drie verdwijnende zomerverblijfplaatsen van gewone dwergvleermuizen moeten twaalf inbouwvleermuiskasten worden aangebracht. Gekozen dient te worden voor VM2 van Faunaprojecten of soortgelijk. Voor de verdwijnende kraamverblijfplaats dienen vier inbouwkraamkasten van het type VM1 van Faunaprojecten, of soortgelijk, aangebracht te worden. Op het moment van opstellen van dit activiteitenplan bevindt het ontwerp van het gebouw zich nog in de schetsfase. Daarom kunnen nog geen exacte posities van vleermuiskasten worden bepaald. Op de onderstaande kaart zijn globale posities voor de voorzieningen aangegeven. In een later stadium moeten met een deskundige op het gebied van vleermuizen de exacte posities worden bepaald. De uitgangspunten van het kennisdocument gewone dwergvleermuis van BIJ12 zijn hierbij leidend. Aanvullend op de vleermuiskasten dient het gebouw zoveel mogelijk toegankelijk te zijn voor vleermuizen. Spouwmuren achter nieuw metselwerk moeten via brede stootvoegen (15mm breed) toegankelijk gemaakt worden voor vleermuizen. Op deze manier krijgt het gebouw minimaal een vergelijkbare potentie voor vleermuizen als in de huidige situatie.

Kaart met globale posities van voorgestelde vleermuisvoorzieningen. Met rode pijl kraamvoorzieningen (4) en blauwe pijl kleine vleermuiskasten (12).

6 ALTERNATIEVEN AFWEGING

6.1 ALTERNATIEVE LOCATIE

Gemeente Leiden heeft een aanzienlijke nieuwbouwopgave die gerealiseerd moet worden op een zeer beperkt grondgebied. De gemeente raad van Leiden heeft hierbij bepaald dat het wenselijk is om nieuwbouw te realiseren op inbreidingslocaties. In de zoektocht naar ruimte is ook gekeken naar nog onbebouwde locaties buiten de bebouwde kom (dus alternatieve locaties). In een brede afweging is naar voren gekomen dat het realiseren van nieuwbouw op inbreidingslocaties, specifiek ook in het plangebied, de voorkeur heeft. Samengevat: Gemeente Leiden heeft een noodzaak tot nieuwbouw, het plangebied is hierbij de beste locatie om een deel van de nieuwbouwopgave te realiseren.

6.2 ALTERNATIEVE INRICHTING

In 2019 is door de gemeente raad van Leiden een nota van Uitgangspunten opgesteld voor de ontwikkeling van het plangebied. In deze nota is vastgesteld dat hoogbouw de gewenste oplossing is voor het plangebied. Het behoudt van de huidige bebouwing is niet te verenigen met het gewenste woningbouwprogramma (hoogbouw). Vanuit bouwtechnisch oogpunt is de sloop van de huidige bebouwing de enige optie.

6.3 ALTERNATIEVE WERKWIJZEN

Een alternatieve werkwijze is niet mogelijk. Tijdens de werkzaamheden worden alle mogelijke mitigerende uitvoeringsmaatregelen getroffen om effecten op beschermde soorten te voorkomen of te verminderen. Zo wordt er rekening gehouden met de kwetsbare perioden van de aanwezige gewone dwergvleermuizen en worden maatregelen genomen om effecten tijdens werkzaamheden te voorkomen.

6.4 ALTERNATIEVE PLANNING

In de uitvoeringsplanning is rekening gehouden met de aangetroffen ecologische waarden. De sloopwerkzaamheden vinden plaats, nadat mitigerende maatregelen zijn getroffen en buiten de kritische periode van de gewone dwergvleermuis.

7 GUNSTIGE STAAT VAN INSTANDHOUDING

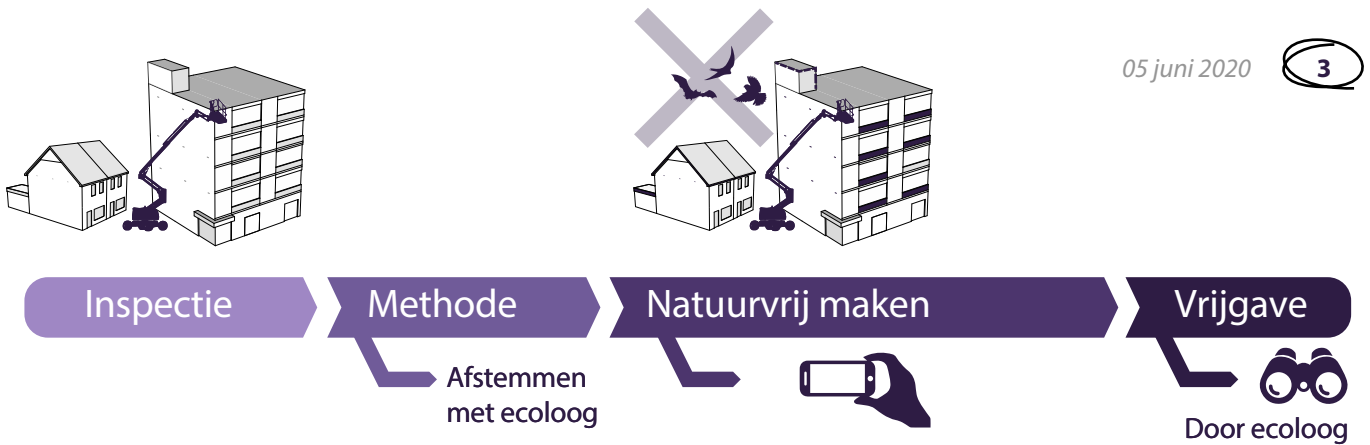
7.1 STAAT VAN INSTANDHOUDING GEWONE DWERGVLEERMUIZEN

In het plangebied zijn drie zomerverblijfplaatsen en een kraamverblijfplaats (met beperkte omvang) van de gewone dwergvleermuis aangetroffen. Gewone dwergvleermuizen hebben doorgaans een heel netwerk aan zomer- en kraamverblijfplaatsen. Als één of enkele van deze verblijfplaatsen komen te vervallen, dan kunnen de getroffen vleermuizen doorgaans vrij gemakkelijk gebruik maken van één van de andere verblijfplaatsen in hun netwerk. Of een nieuwe verblijfplaats zoeken in bebouwing in de directe nabijheid van de huidige verblijfplaats. Ook in dit geval is het aannemelijk dat de aangetroffen verblijfplaatsen onderdeel zijn van een groter netwerk. Tijdens geen van de bezoeken waren verblijfplaatsen in gelijke mate bezet. Negatieve effecten op de gunstige staat van instandhouding, zoals gedefinieerd in artikel 1.1 van de Wet natuurbescherming, door deze op zichzelf staande ingreep zijn dan ook niet te verwachten. Het grootste probleem zit in het gegeven dat door het uitvoeren van vergelijkbare ingrepen woonwijken steeds ongeschikter worden als verblijfplaats voor vleermuizen. Door dergelijke stapsgewijze verminderingen van het aantal potentiële verblijfplaatsen kunnen hele woonwijken, op termijn, ongeschikt worden als verblijfplaats voor vleermuizen. Daarom is het voor de gunstige staat van instandhouding, op de lange termijn, noodzakelijk om compenserende maatregelen te nemen. Door het nemen van mitigerende- en compenserende maatregelen kunnen negatieve effecten van de voorgenomen werkzaamheden op de gunstige staat van instandhouding van de deelpopulaties vleermuizen worden voorkomen.

BIJLAGE 1

Uitsnede handboek Faunaprojecten - ontmoediging

Proces natuurvrij maken*

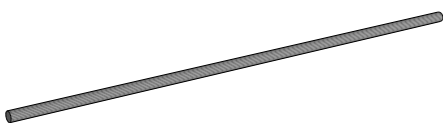
Het natuurvrij maken dient zeer zorgvuldig te worden uitgevoerd. Als onzorgvuldig gewerkt wordt, kan natuurvrij maken meer beschadigen dan goed doen. Natuurvrij maken kan het beste worden uitgevoerd door een gespecialiseerde aannemer (bijvoorbeeld Faunaprojecten) in samenwerking met een externe (onafhankelijke) ecooloog. Bij voorkeur bestaat het proces van natuurvrij maken uit vier fasen:

- Fase 1: Elk gebouwtypologie binnen het plangebied wordt met behulp van een hoogwerker nauwkeurig geïnspecteerd. Tijdens de inspectie wordt gekeken waar welke soorten verblijfplaatsen kunnen hebben;
- Fase 2: Gebaseerd op de inspectie wordt door de aannemer een werkwijze opgesteld voor het natuurvrij maken. De werkwijze wordt afgestemd met de externe ecooloog;
- Fase 3: Het natuurvrij maken zelf. De aannemer documenteert alle relevante stappen met behulp van een smartphone;
- Fase 4: De externe ecooloog beoordeelt het uitgevoerde werk. Als het werk voldoende wordt geacht, wordt het werk vrijgegeven.

*Deze werkwijze is gebaseerd op een situatie met minimale informatie, bijvoorbeeld in het geval van een SMP. Als er meer informatie beschikbaar is kan een afgeslankte methode worden gekozen.

Materialen

Met de volgende materialen kunnen vrijwel alle gebouwen voor vogels en vleermuizen ongeschikt gemaakt worden:

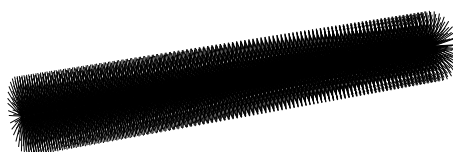

Vulschuim

Voor afdichten van nauwe spleten

Eigenschappen

Materiaal:	Polyethyleen
Diameter:	20 mm
Lengte:	1000 mm

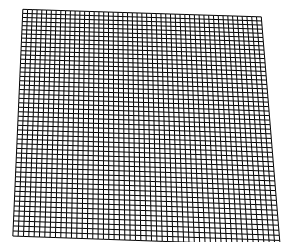

Weringsborstel

Voor afdichting van langsijdes van pannendaken

Eigenschappen

Materiaal:	Polyethyleen
Diameter:	160 mm
Lengte:	1000 mm

Daknet

Voor afdekken van pannendaken

Eigenschappen

Materiaal:	Polypropyleen
Maas:	7x6 mm
Breedte:	4 m
Lengte:	tot 500 m

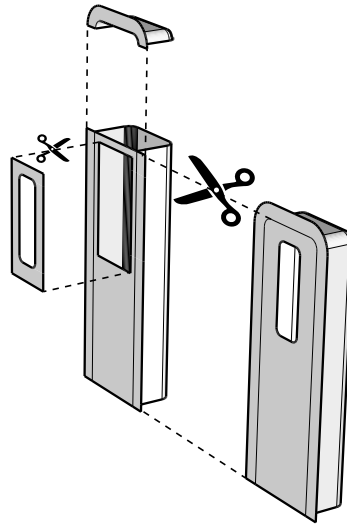

Exclusion flap EF1

Voor uitsluiting van vleermuizen. De exclusion flap kan gemakkelijk op maat worden gesneden, zodat de exclusion flap in vrijwel iedere situatie gebruikt kan worden.

Eigenschappen

Materiaal:	Hard kunststof
Diameter doorgang:	60x20 mm
Formaat buiten:	19x8x3 cm

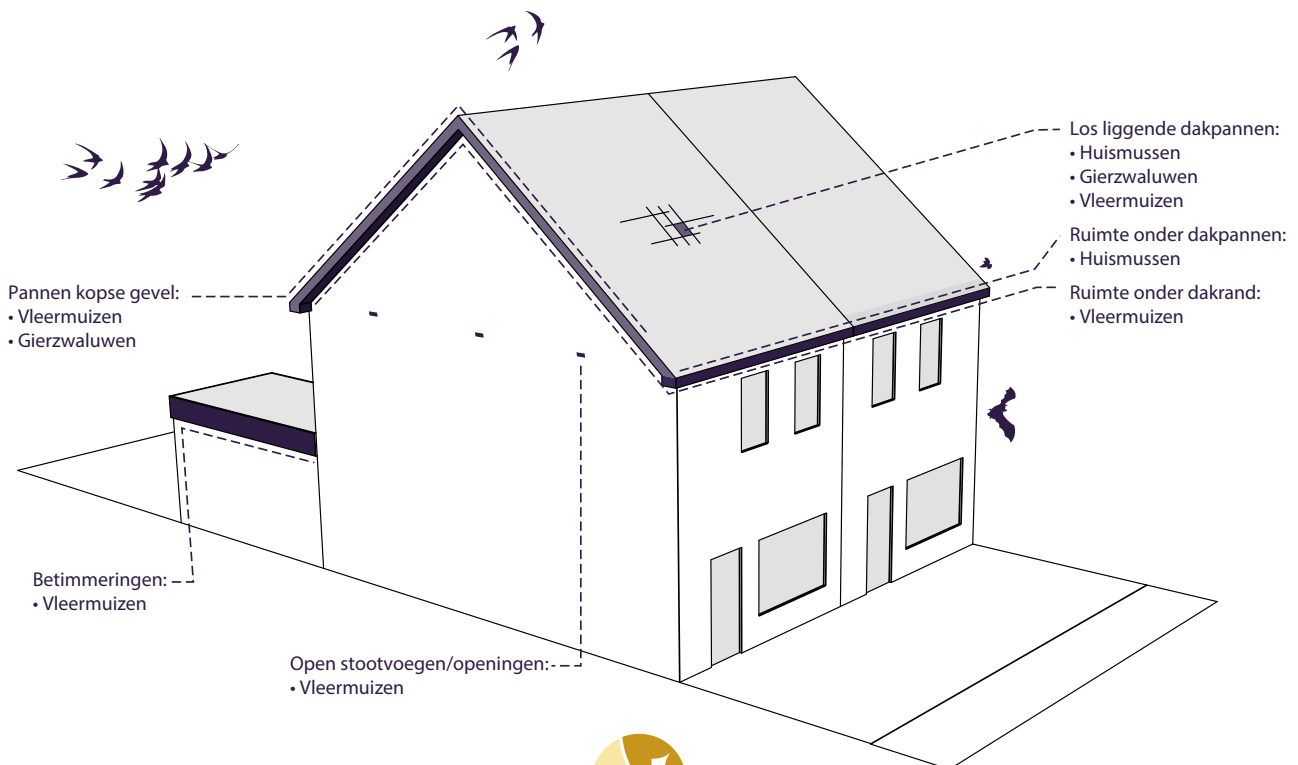
Wijze van natuurvrij maken

Natuurvrij maken is maatwerk. Uit de fysieke inspectie van de gebouwonderdelen moet naar voren komen welke gebouwdelen daadwerkelijk geschikt zijn als verblijfplaats. Wel zijn er principes en werkwijzen die steeds terugkeren en bij bijna ieder gebouwtype gebruikt kunnen worden. Hieronder wordt voor de gebouwtypen grondgebonden woning en appartement een overzicht gegeven van methodes en werkwijzen.

Grondgebonden woningen

De volgende typen verblijfplaatsen worden veel aangetroffen. Let op! Dit zijn niet alle mogelijke verblijfplaatsen, maar veel voorkomende verblijfplaatsen. Het gaat om de volgende verblijfplaatsen, zie ook de onderstaande afbeelding:

• Ruimten onder dakranden:	vleermuizen
• Ruimten onder dakpannen, langszijde:	huismussen
• Ruimten onder dakpannen, kopse zijde:	vleermuizen, gierzwaluwen
• Ruimten onder losliggende dakpannen:	vleermuizen, gierzwaluwen, huismussen
• Ruimten onder betimmeringen/lijsten:	vleermuizen

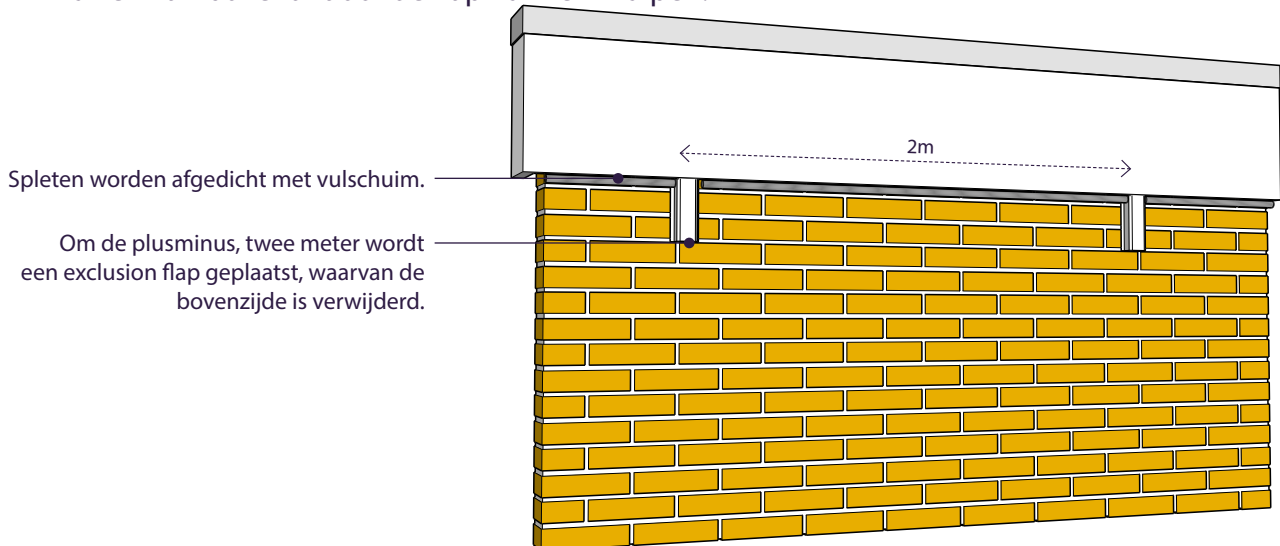

Toe te passen technieken

Smalle spleten, toegankelijk voor vleermuizen

Onder daklijsten, dakranden en betimmeringen zijn vaak smalle spleten aanwezig waar vleermuizen achter kunnen kruipen. Vleermuizen worden op de volgende wijze uit deze spleetvormige ruimten uitgesloten:

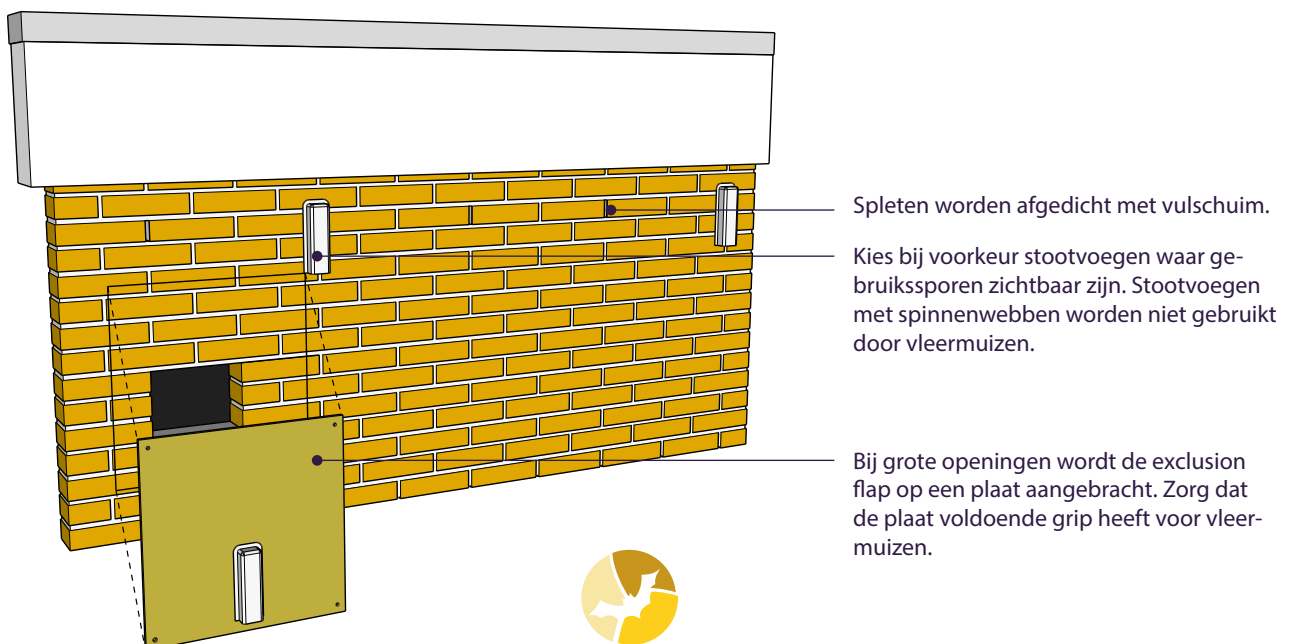
- De spleetvormige ruimten worden afgedicht met vulschuim (zie p. 3) of een ander afdichtingsmiddel;
- Om de twee meter wordt een exclusion flap in de afdichting geplaatst, om te zorgen dat vleermuizen naar buiten kunnen. Als het een spleetvormige ruimte betreft, zoals onderstaand afgebeeld, dan wordt de bovenzijde van de exclusion flap afgesneden, zodat vleermuizen van bovenaf door de flap kunnen kruipen.

Openingen in muren, toegankelijk voor vleermuizen

Open stootvoegen, ventilatieroosters en andere openingen die toegang geven tot de spouwmuur kunnen op de volgende wijze ongeschikt gemaakt worden voor vleermuizen:

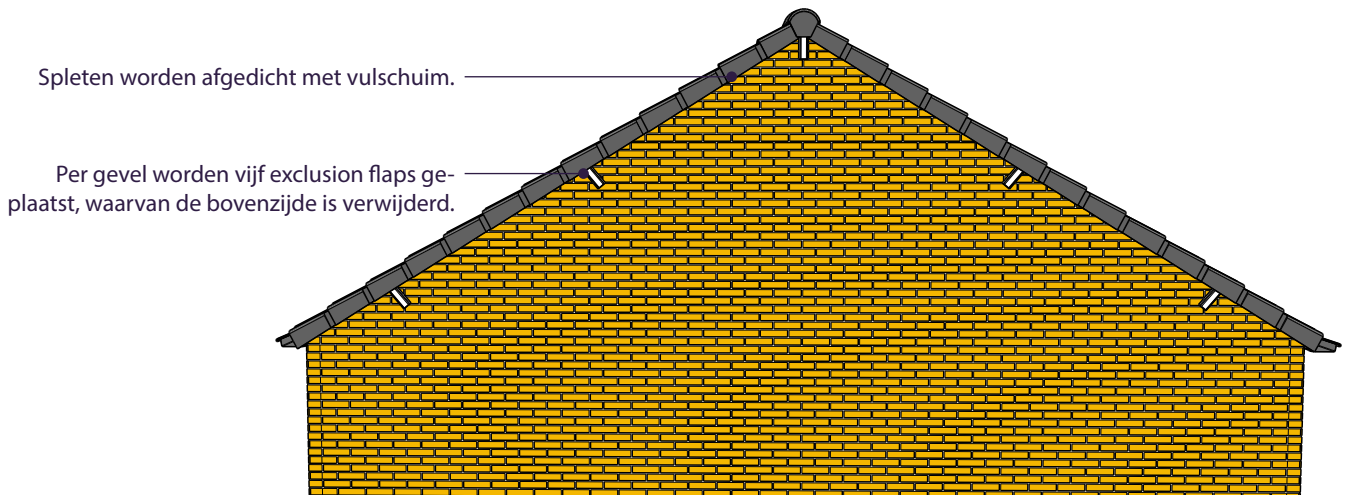
- De spleetvormige ruimten worden afgedicht met vulschuim (zie p. 3) of een ander afdichtingsmiddel;
- Over elke derde stootvoeg, of om de drie meter wordt een exclusion flap geplaatst. Bij grote openingen wordt de exclusion flap op een plaat aangebracht. Zorg dat de plaat voldoende grip heeft voor vleermuizen.

Kopse pannendaken

Kopse gevels met pannendaken worden volgende wijze ongeschikt gemaakt worden voor vogels en vleermuizen:

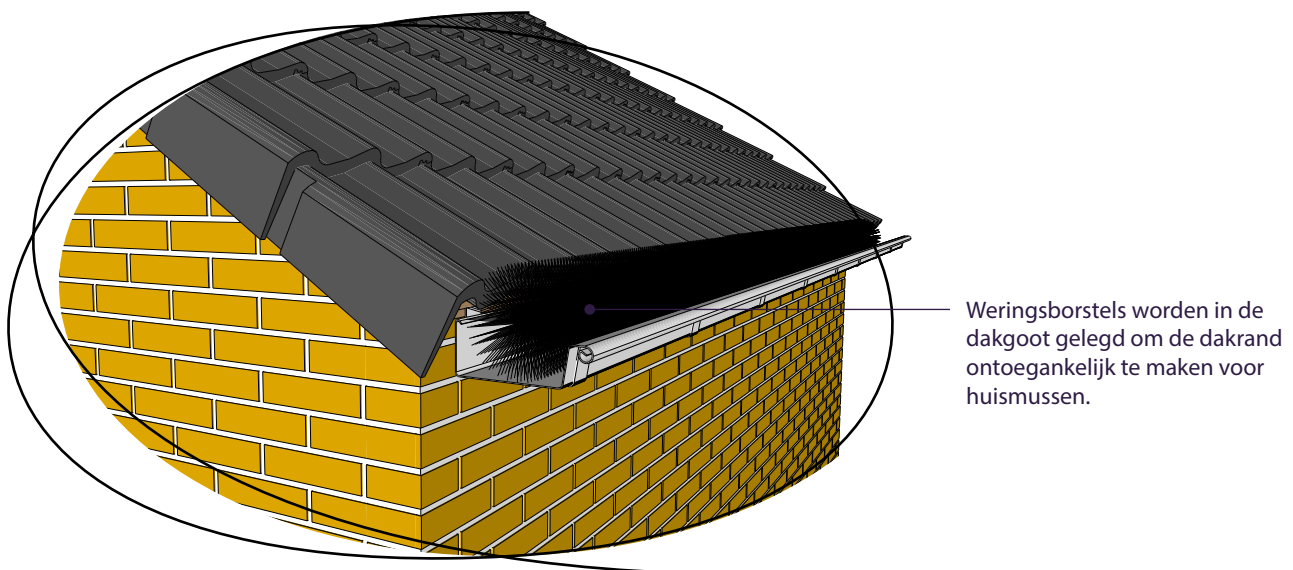
- De spleetvorige ruimten worden afgedicht met vulschuim (zie p. 3) of een ander afdichtingsmiddel. Let op! Als de afdichting langer dan vier maanden aanwezig is, kan de afdichting uitzakken;
- Per kopse gevel worden vijf exclusion flaps in de afdichting geplaatst, om te zorgen dat vleermuizen naar buiten kunnen. Bij deze toepassing wordt de bovenzijde van de exclusion flap afgesneden, zodat vleermuizen van bovenaf door de flap kunnen kruipen.

Dakranden van pannendaken

De langsijde van een pannendak wordt vaak gebruikt door huismussen. Deze ruimte kan op de volgende wijze ongeschikt gemaakt worden voor huismussen (en vleermuizen):

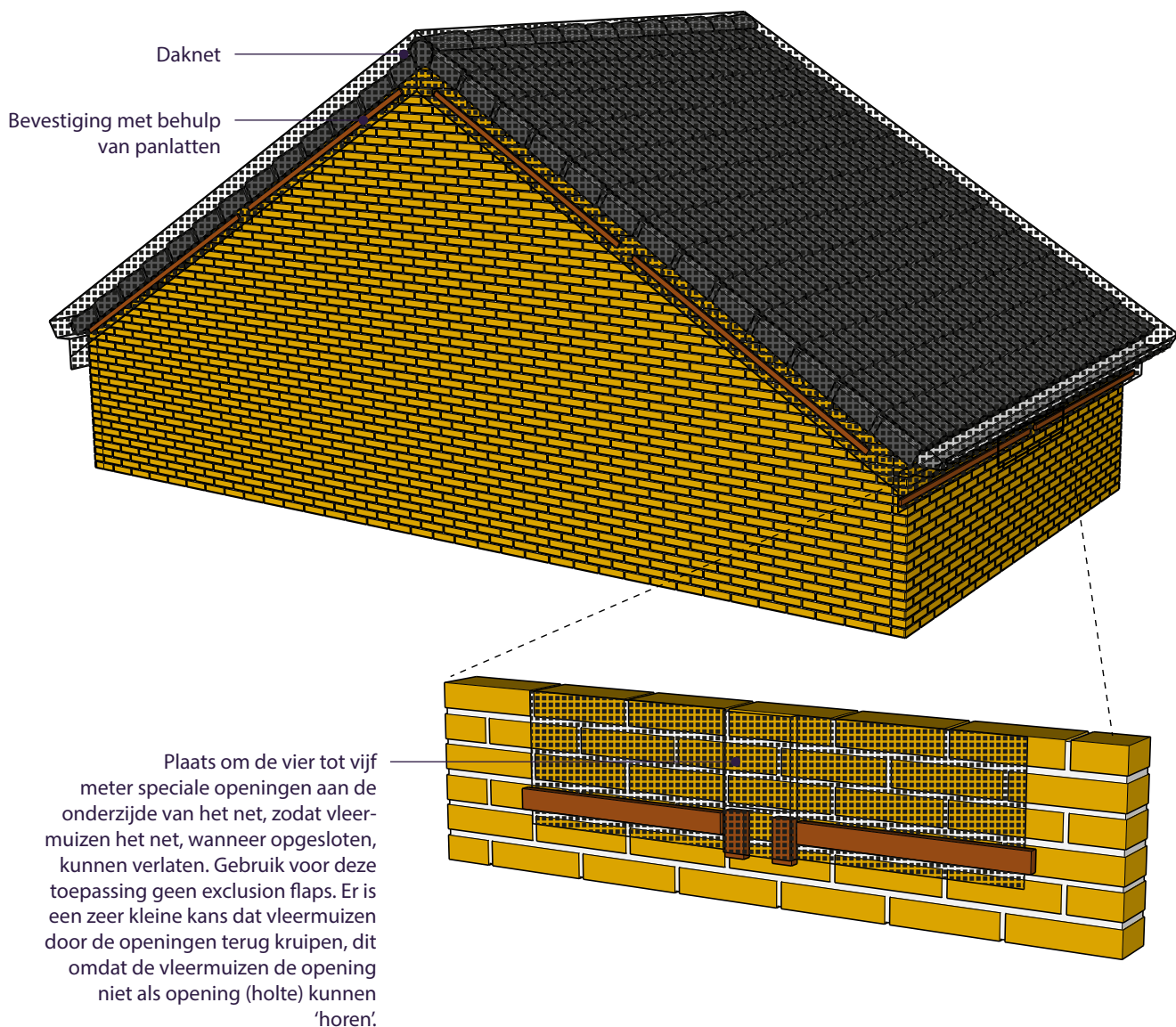
- In de goot worden speciale gootborstels gelegd, ontwikkeld om vogels te weren. Door de grootte en stijfheid van de borstels hoeven de borstels in de meeste gevallen niet onder de pannen te worden geplaatst. Het in de goot leggen van de borstels is voldoende om vogels volledig te weren. Vlak voor de werkzaamheden kunnen de borstels eenvoudig worden verwijderd.

Daknetten

Bij woonhuizen met veel losliggende dakpannen en andere onvoorspelbare openingen, is het gebruik van daknetten de enige methode om met zekerheid vogels en vleermuizen uit te sluiten. Het gebruik van het juiste net en de juiste wijze van aanbrengen is cruciaal voor het uitsluiten van vogels en vleermuizen. Let op! Als gekozen wordt voor een verkeerd net kunnen vogels en vleermuizen verstrikt raken in het net. De daknetten van Faunaprojecten zijn speciaal ontwikkeld voor deze functie. Daknetten worden op de volgende wijze aangebracht:

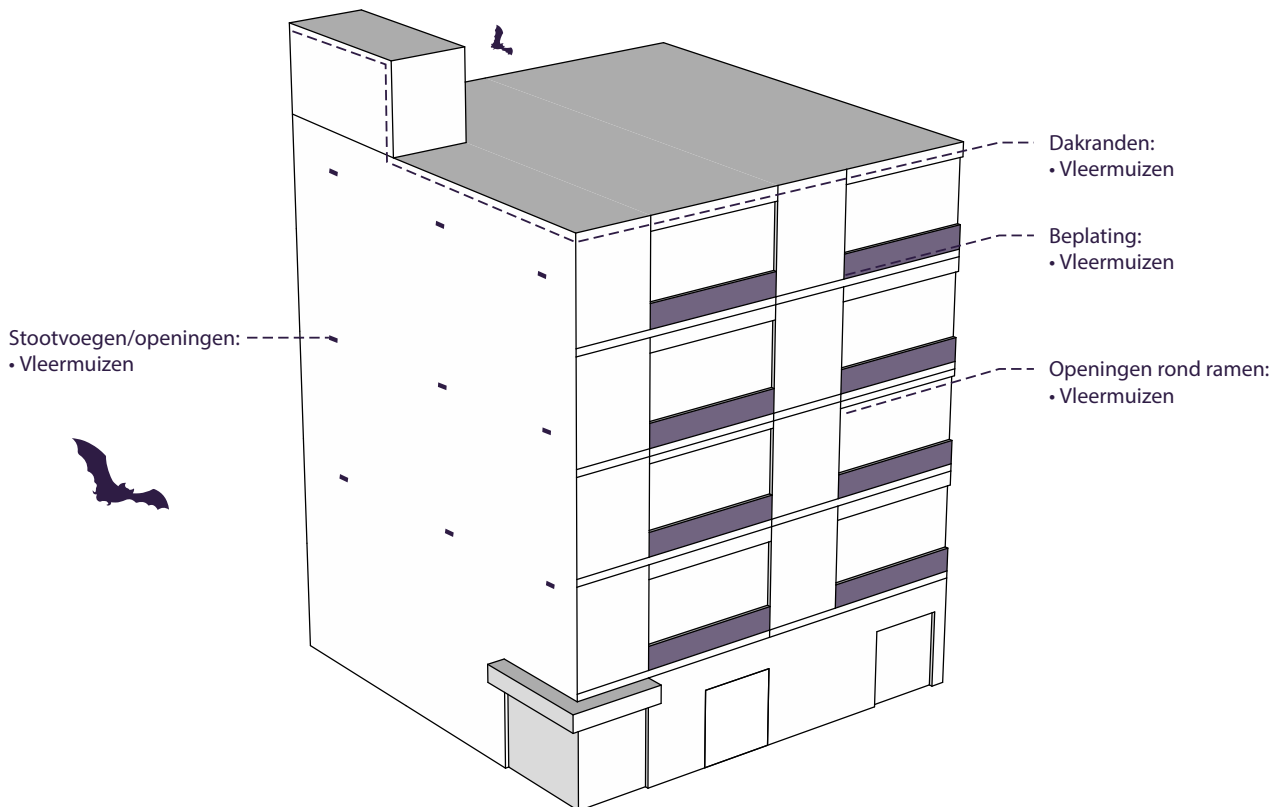
- Het volledige pannendak wordt afgedekt. Zorg voor 0.5-1 meter extra lengte aan alle zijden van het dak;
- Bevestig het net met behulp van panlatten aan alle zijden van het object;
- Maak om de vier tot vijf meter speciale openingen aan de onderzijde van het net, zodat vleermuizen het net, wanneer opgesloten, kunnen verlaten. Gebruik voor deze toepassing geen exclusion flaps. Er is een zeer kleine kans dat vleermuizen door de openingen terug kruipen, omdat de vleermuizen de opening niet als opening (holte) kunnen 'horen'.

Appartementencomplexen

De volgende type verblijfplaatsen worden veel aangetroffen. Let op! Dit zijn niet alle mogelijke verblijfplaatsen, maar veel voorkomende verblijfplaatsen. Het gaat om de volgende verblijfplaatsen, zie ook de onderstaande afbeelding:

- Ruimten onder dakranden: vleermuizen
- Ruimten onder beplating: vleermuizen
- Openingen rond ramen: vleermuizen
- Stootvoegen/openingen in buitenmuur: vleermuizen

Toe te passen technieken

Smalle spleten en openingen, toegankelijk voor vleermuizen

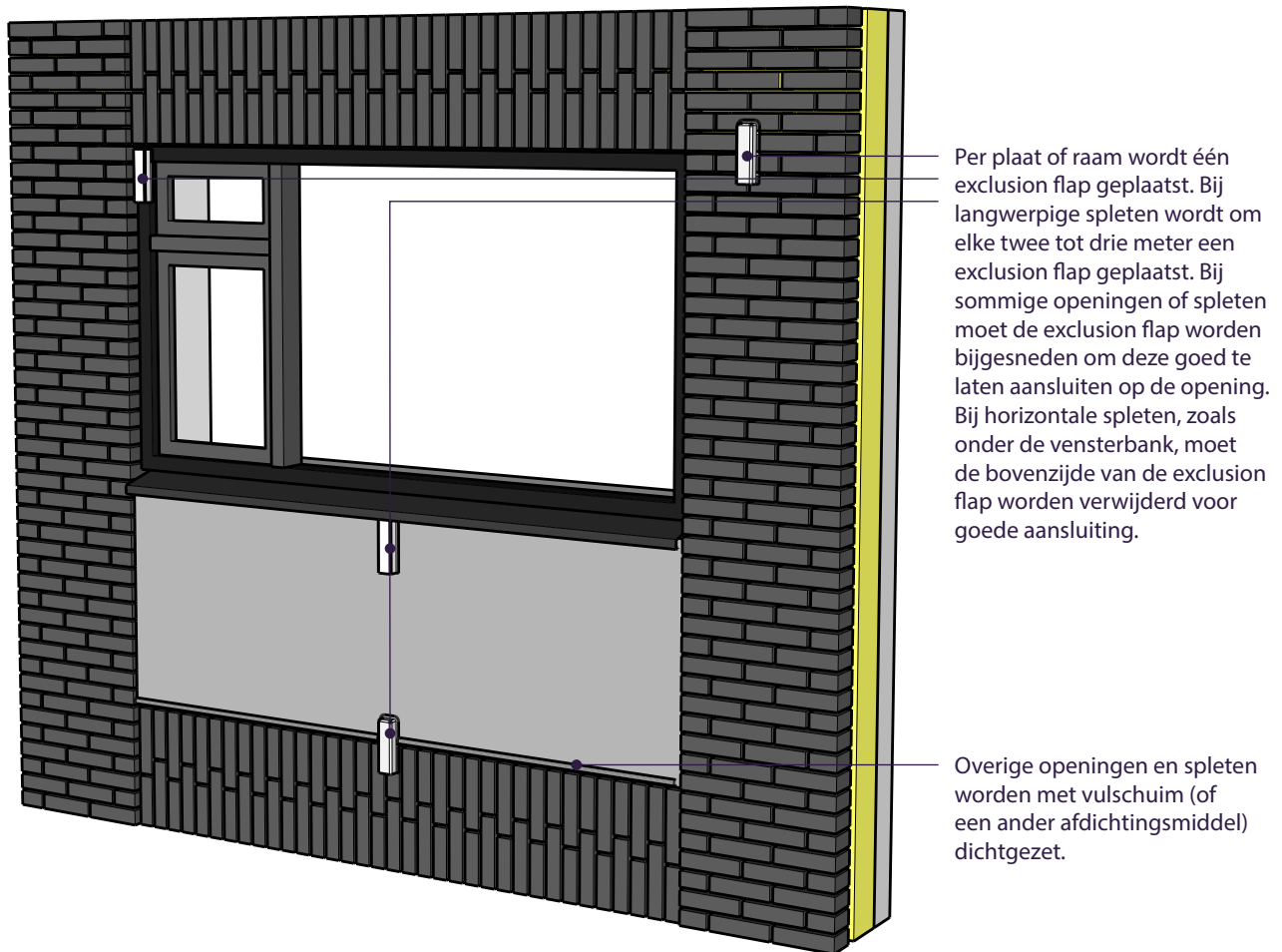
In appartementencomplexen zijn doorgaans vrijwel uitsluitend verblijfplaatsen van vleermuizen aanwezig. In standaard appartementencomplexen zijn verschillende gebouwoonderdelen aanwezig waar vleermuizen zich in of achter verschuilen. Meestal zijn verblijfplaatsen aanwezig op de volgende locaties:

- In spouwmuur, toegankelijk via openingen in metselwerk. Voorbeelden van openingen zijn stootvoegen, ventilatieroosters, openingen rond regenpijpen en aansluitingen van kozijnen;
- Ondiepe verblijfplaatsen achter beplating, toegankelijk via smalle spleten;
- Verblijfplaatsen tussen de draagconstructie, toegankelijk via smalle spleten tussen betonplaten.

In vrijwel alle gevallen zijn verblijfplaatsen toegankelijk via smalle spleten of kleine openingen. Al deze verblijfplaatsen kunnen ongeschikt gemaakt worden op de volgende wijze:

- Bij makkelijk te verwijderen beplatingen en lijsten: door het verwijderen of door het weg vouwen van beplatingen, lijsten, loodstrips of andere strips;
- Bij verholen verblijfplaatsen (vaak in de spouwruimte of in de constructie) toegankelijk via smalle/kleine openingen: door de plaatsing van exclusion flaps in combinatie met afsluiting met behulp van vulschuim of een ander afdichtingsmiddel.

'Groene Specialisten in het Planproces'

Jansen&Jansen
groenadviesbureau

Contact

Jansen&Jansen Groenadviesbureau
Veldijk 7a, Holten
www.groenadviseurs.nl

Bezoekadres
Zuid-Hollandplein 1
2596 AW Den Haag
Postadres
Postbus 14060
2501 GB Den Haag
T (070) 21 899 02
E vergunningen@odh.nl
I www.odh.nl

Stichting Portaal
T.a.v. mevrouw I.H. Looijen
Postbus 2211
3500 GE UTRECHT

Datum 4 maart 2021	Uw Brief -	Ons Kenmerk ODH-2021-00036237	Afdeling Toetsing & Vergunningverlening Milieu	Contactpersoon J. Jansen
Bijlage(n) -	Uw Kenmerk 13853	Zaaknummer 00607924	Team T&V Groen	Telefoonnummer 06 2114 7539
Betreft Verzoek om aanvullende informatie, Turkooislaan 131 en 131a te Leiden				E-mail jennifer.jansen@odh.nl

Geachte mevrouw Looijen,

Op 15 februari 2021 hebben wij van u het digitale formulier Conceptaanvraag Wet natuurbescherming (verder: Wnb) ontvangen. De conceptaanvraag betreft het slopen van een voormalig schoolgebouw en de nieuwbouw van een appartementencomplex, gelegen aan de Turkooislaan 131 en 131a te Leiden. In deze brief informeren wij u over de voortgang.

Quick scan

De uitkomst van onze quick scan van de aangeleverde gegevens en documenten is dat uw conceptaanvraag nog onvoldoende is om als definitieve aanvraag in behandeling te nemen.

De volgende informatie ontbreekt nog:

- In de ondertekende machtiging is niet opgenomen wie wordt gemachtigd om de aanvraag namens Stichting Portaal in te dienen en af te handelen. Wij verzoeken u de juiste machtiging aan te leveren;
- In het aanvraagformulier is de verbodsbepaling zoals opgenomen in artikel 3.5, tweede lid van de Wnb niet aangevraagd. Gezien de activiteit lijkt het ons raadzaam om hiervoor ontheffing aan te vragen;
- Bij de aanvraag is geen ecologische quickscan uitgevoerd. Wij verzoeken u deze alsnog aan te leveren;
- In de aanvraag wordt niet ingegaan op mogelijke effecten van de activiteit op nabijgelegen Natura2000 gebieden. Wij merken op dat er mogelijk een vergunningplicht is met betrekking tot effecten op Natura 2000-gebieden. Uit de aanvraag blijkt niet of er stikstofberekeningen in AERIUS Calculator zijn uitgevoerd. Eenieder is verplicht tot het nemen van alle maatregelen die redelijkerwijs kunnen worden verwacht ter bescherming van de natuur. Indien blijkt dat de activiteit vergunningplichtig is en geen vergunning is aangevraagd willen wij u er, wellicht ten overvloede, op wijzen dat dit gevolgen kan hebben indien er een handhaving melding wordt gedaan;
- In de aanvraag wordt niet ingegaan op eventuele cumulatieve effecten of autonome ontwikkelingen in de nabije omgeving, die maken dat de populatie van de soort lokaal onder druk komt te staan. Wij verzoeken u deze informatie aan te leveren.

Aanleveren gegevens

Wij stellen u in de gelegenheid om de conceptaanvraag binnen **drie weken** na dagtekening van deze brief aan te vullen op bovengenoemde punten. U kunt de informatie mailen naar vergunningen@odh.nl onder vermelding van bovenvermeld zaaknummer.

Indien wij bovenstaande informatie tijdig en compleet hebben ontvangen, berichten wij u dat wij de aangevulde conceptaanvraag in behandeling gaan nemen als definitieve aanvraag. Indien dit niet het geval is, krijgt u bericht dat de conceptaanvraag onvoldoende is als definitieve aanvraag en kunt u ons later desgewenst opnieuw een conceptaanvraag voorleggen met voldoende informatie.

Handvaten voor inhoudelijk goede aanvragen vindt u op onze website www.omgevingsdiensthaaglanden.nl onder '[Natuurbescherming](#)'.

Gedeputeerde Staten van Zuid-Holland,
voor dezen,

Ir. J.J.D. van der Steen
Teamleider Toetsing & Vergunningverlening Milieu
van de Omgevingsdienst Haaglanden

